

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 86/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou, Nám. Sv. Anny 7269/20A, Trenčín, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co 32/2018-376 z 25. apríla 2019 a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 210/2019 z 12. augusta 2021 a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. novembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutiami a postupmi všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec im vrátiť na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 26 C 156/2011 sa sťažovateľky v procesnom postavení žalobkýň v 1. a 2. rade domáhali proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) určenia, že nehnuteľnosti bližšie špecifikované v žalobe patria do dedičstva po poručiťke [REDAKOVANÉ] (matke sťažovateľiek, pozn.).
3. Okresný súd rozsudkom č. k. 26 C 156/2011-305 zo 16. novembra 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu sťažovateľiek a zaviazal ich nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %.

3.1. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že právny predchodca (manžel) žalovanej a súčasne brat sťažovateľiek [REDAKOVANÉ] (ďalej len „právny predchodca žalovanej“) nadobudol sporné nehnuteľnosti vydržaním a kúpou. Považoval za preukázané, že právnenému predchodcovi žalovanej boli ako oprávnenej osobe podľa § 37 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov na základe konkrétnych rozhodnutí Pozemkového úradu v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pozemkový úrad“) vrátené tam bližšie označené nehnuteľnosti. K tvrdeniu sťažovateľiek o ničotnosti daných rozhodnutí pozemkového úradu, ktorý namiesto s poručiteľkou konal s neoprávnenou osobou – právnym predchodcom žalovanej, okresný súd uviedol, že na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí pozemkového úradu bol príslušný krajský (správny) súd, o čom boli sťažovateľky náležite poučené. V danom spore sa pochybeniami pozemkového úradu nebolo možné zaoberať. Napriek tomu, že okresný súd identifikoval nesprávny postup pozemkového úradu pri doručovaní týchto rozhodnutí, uvedená skutočnosť nemala podľa jeho názoru žiaden vplyv na nadobudnutie vlastníctva vydržaním. Vydané rozhodnutia pozemkového úradu teda svedčia o dobromyseľnosti právneho predchodcu žalovanej v tom, že mu sporné nehnuteľnosti patria. Dobromyseľnosť právneho predchodcu žalovanej bola podľa okresného súdu umocnená tiež skutočnosťou, že bol správou katastra zapísaný ako spoluvlastník predmetných nehnuteľností a počas vydržacej lehoty nebol žiadnym spôsobom v užívaní týchto nehnuteľností rušený, pričom sporné nehnuteľnosti riadne užíval a bral z nich úžitky. Ďalším titulom nadobudnutia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam bola podľa okresného súdu notárska zápisnica zo 14. decembra 1999 č. N 294/99, Nz 448/99 spísaná na notárskom úrade [REDAKOVANÉ], ktorá obsahovala osvedčenie o vydržaní. Okresný súd zistil, že v predmetnom vydržaní bolo pre právneho predchodcu žalovanej uplynutie vydržacej doby stanovené na 1. apríl 1984, avšak bez uvedenia rozhodných skutočností pre posúdenie splnenia podmienok vydržania k uvedenému dňu. Napriek tomu však okresný súd dospel k záveru, že nehnuteľnosti uvedené v osvedčení o vydržaní nadobudol právny predchodca žalovanej vydržaním 14. decembra 2009, pretože sporné nehnuteľnosti mohol užívať od vydania osvedčenia zo 14. decembra 1999 o prehlásení účastníka o nadobudnutí vlastníctva na základe vydržania ako člen urbárskeho a pasienkového spoločenstva, pričom tieto nehnuteľnosti aj riadne užíval, bral z nich úžitky v podobe výnosov a taktiež chodil na schôdze spoločenstva. Sťažovateľkám sa prezentovanými argumentmi o nepravdivých skutočnostiach uvedených v osvedčení o vydržaní nepodarilo podľa názoru okresného súdu spochybníť dobromyseľnosť právneho predchodcu žalovanej v tom, že mu nehnuteľnosti uvedené v danom osvedčení patria. S ohľadom na uvedené okresný súd skonštatoval, že právny predchodca žalovanej nadobudol vlastnícke právo k pozemkom uvedeným v rozhodnutiach pozemkového úradu a v osvedčení o prehlásení účastníka o nadobudnutí vlastníckeho práva na základe vydržania, preto žalobu sťažovateľiek ako nedôvodnú zamietol.

4. Na základe odvolania sťažovateľiek krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalovanej priznal proti sťažovateľkám náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4.1. Krajský súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci okresným súdom, pričom prisvedčil jeho záveru, že rozhodnutia pozemkového úradu sú správne akty, ktorými

je súd právne viazaný a je povinný vychádzať z jeho účinkov, ktoré sa prejavujú v tom, že uvedené rozhodnutia predstavujú právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. K odvolacej námietke sťažovateľiek o nevykonaní navrhnutého dôkazu (výsluchu svedka) krajský súd poukázal na obsah zápisnice o pojednávaní z 18. októbra 2017, z ktorej vyplýva, že sťažovateľky netrvali na výsluchu daného svedka. Odvolací súd napokon uzavrel, že aj v prípade, keby rozhodnutia pozemkového úradu neboli platnými právnymi titulmi, ako to tvrdili sťažovateľky, právny predchodca žalovanej by k sporným nehnuteľnostiam aj tak nadobudol vlastníctvo z titulu vydržania, a to s ohľadom na uplynutie doby 10 rokov a jeho dobromyseľnosť, že ide o platné právne tituly, a svedčí mu vlastnícke právo, ktoré až do jeho smrti nikto nespochybňoval.

5. Proti rozsudku krajského súdu podali sťažovateľky dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Namietali nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom, pričom sformulovali dve právne otázky, pri riešení ktorých sa podľa ich názoru odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

6. Napadnutým uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľiek ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP a žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

6.1. Vo vzťahu k prvej vymedzenej dovolacej otázke („či formou opravy rozhodnutia v správnom konaní podľa § 47 ods. 6 zákona č. 71/1967 Zb. možno zmeniť účastníka konania“) najvyšší súd uviedol, že nejde o otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie krajského súdu. V danom prípade záviselo rozhodnutie konajúcich súdov od posúdenia otázky, či právny predchodca žalovanej splnil zákonné podmienky vydržania vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Krajský súd (zhodne s okresným súdom) dospeli k záveru, že právny predchodca žalovanej užíval sporné nehnuteľnosti dobromyseľne, pričom po dobu viac ako 10 rokov jeho vlastnícke právo nikto nespochybňoval. Sťažovateľky preto podľa názoru najvyššieho súdu nevymedzili právnu otázku tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

6.2. Pokiaľ ide o druhú dovolaciu otázku („či môže fyzická osoba splniť podmienku oprávnenej držby, ktorej základom je dobromyseľnosť, keď jej nesvedčí žiadny nadobúdaci titul“), najvyšší súd s poukazom na relevantnú judikatúru pojednávajúcu o splnení podmienok dobromyseľnej držby uzavrel, že konajúce súdy sa od ustálenej praxe dovolacieho súdu pri riešení tejto dovolacej otázky neodchýlili, ale práve naopak v plnom rozsahu ju rešpektovali. Dodal, že súdy nižších inštancií založili svoje rozhodnutia na závere o splnení podmienky dobromyseľnosti držby právnym predchodcom žalovanej, ktorý mohol byť objektívne presvedčený, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Oba tituly, od ktorých odvodzoval vstup do držby, považovali súdy za také, ktoré jeho vnútorné presvedčenie o nadobudnutí vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam dostatočne opodstatňovali.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

7. Proti napadnutým rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu podali sťažovateľky ústavnú sťažnosť, v ktorej po opise skutkového stavu a podrobnom zhrnutí obsahu vydaných rozhodnutí vyjadrujú nesúhlas so závermi v nich prijatými, pričom v podstatnom opakujú svoje argumenty

uplatnené už v konaní pred všeobecným súdmi. Napadnuté rozhodnutia nemajú podľa sťažovateľiek oporu vo vykonanom dokazovaní a označujú ich za „*neústavné, svojvoľné, arbitrárne, vymykajúce sa ustálenej rozhodovacej praxi súdov a najmä hrubo poškodzujúce ich práva*“.

7.1. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľky tvrdia, že krajský súd sa pri rozhodovaní odchyľil od konštantnej rozhodovacej praxe súdov v identických veciach bez toho, aby v prejednávacom prípade vysvetlil dôvody tohto odklonu. Nesúhlasia s právnym názorom krajského súdu, že v danom spore nebolo možné posúdiť nulitu rozhodnutí správneho orgánu (pozemkového úradu) ako prejudiciálnu otázku. Krajský súd preto podľa názoru sťažovateľiek nekonal v súlade s princípom právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, čoho dôsledkom je porušenie ich základného práva na súdnu ochranu. S poukazom na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 11/2007 a sp. zn. 4 MCdo 24/2008 sťažovateľky dôvodnia, že osvedčenie o vydržaní „*nie je právnym úkonom a ani titulom pre nadobudnutie vlastníctva*“, ako to tvrdí odvolací súd spolu s okresným súdom. Sťažovateľky napokon krajskému súdu vytýkajú nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, pretože krajský súd neposkytol ústavne konformné odpovede na ich právne a skutkovo relevantné námietky uplatnené v podanom odvolaní.

7.2. Identické dôvody je podľa sťažovateľiek potrebné vzťahovať aj na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorý v ich prípade nezjednal žiadnu nápravu napriek tomu, že „*jednou zo základných úloh NS SR v podmienkach právneho poriadku SR je nepochybne zabezpečovanie jednotného výkladu práva zo strany súdov nižšieho stupňa*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu. Hoci sťažovateľky v rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti namietali aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a tiež porušenie základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tieto nepremietli napriek ich kvalifikovanému právnemu zastúpeniu do sťažnostného petitu, v ktorom navrhujú vysloviť len porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami. K tomu ústavný súd uvádza, že v zmysle § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je rozsahom a dôvodmi návrhu (ústavnej sťažnosti) viazaný. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti najmä petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd namietaným porušením tých práv, ktoré sťažovateľky nepremietli do petitu ústavnej sťažnosti, nezaoberal a považoval ho len za súčasť ich sťažnostnej argumentácie.

9. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že z jeho postavenia (čl. 124 ústavy) mu neprináleží preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov v rovnakom rozsahu, ako to robia všeobecné súdy. Úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľiek tak nie

je prehodnocovať právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe vlastných myšlienkových konštrukcií za predpokladu, ak nič nenasvedčuje tomu, že by všeobecné súdy zjavne vybočili z priestoru svojho uváženia a v príčinnej súvislosti s tým došlo k excesívnemu porušeniu označených práv sťažovateľiek. Také pochybenie však nebolo v prejednávacom prípade sťažovateľiek zistené.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu napadnutým rozsudkom krajského súdu a jeho postupom:

10. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sa ústavný súd najprv zaoberal otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti ako jednou z procesných podmienok jej prípustnosti. Vychádzajúc zo štvrtej vety § 124 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorej, ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, ústavný súd považoval dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti v danej veci za zachovanú (napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo právnej zástupkyňi sťažovateľiek doručené 13. septembra 2021, pozn.).

11. Prvou sťažnostnou námietkou sťažovateľky krajskému súdu vytykajú, že sa pri rozhodovaní odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov v identických veciach, pričom tento odklon žiadnym spôsobom nevysvetlil. Z obsahu ústavnej sťažnosti sa možno len domnievať, že sťažovateľky majú na mysli odklon pri posúdení splnenia podmienok oprávnenej držby.

11.1. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľky predmetnú námietku (nesprávneho právneho posúdenia) vzniesli aj v podanom dovolaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorého prípustnosť vyvodzovali práve z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

11.2. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že právomoc najvyššieho súdu poskytnúť ochranu základnému právu sťažovateľiek označenému v bode 1 tohto uznesenia predchádza oprávneniam ústavného súdu, a to vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy. Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľkami vznesenou dovolacou námietkou (totožnou s tou, ktorú predostierajú v ústavnej sťažnosti) zaoberal a rozhodol o nej, uvedené vylučuje právomoc ústavného súdu sa meritórne relevantnou časťou ústavnej sťažnosti zaoberať (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 503/2021). Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

12. Podstata ďalšej sťažnostnej námietky spočíva v tvrdení sťažovateľiek o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý nereagoval na ich podstatné námietky predostreté v podanom odvolaní.

12.1. Za porušenie práva na spravodlivý proces je potrebné považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu

rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu č. k. 7 Cdo 7/2020 z 28. januára 2021).

12.2. Ak teda sťažovateľky v ústavnej sťažnosti tvrdia, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený, pretože krajský súd sa nevysporiadal s ich v odvolacom konaní prezentovanými podstatnými skutočnosťami, čo spôsobuje jeho „arbitrárnosť“, mohli sa domáhať nápravy prostredníctvom dovolania prípustného aj podľa § 420 písm. f) CSP. Z obsahu dovolania sťažovateľiek, ktoré si ústavný súd vyžiadal a rovnako z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu však vyplýva, že sťažovateľky v podanom dovolaní namietali len nesprávne právne posúdenie veci a jeho prípustnosť vyvodili z § 421 písm. a) CSP, pričom ako už bolo uvedené, formulovali dve právne otázky, pri riešení ktorých sa podľa ich názoru odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z uvedeného tak vyplýva, že sťažovateľky namietanie nedostatkov rozdelili tak do dovolania, ako aj ústavnej sťažnosti, čo však nie je vzhľadom na princíp subsidiarity prípustné. Ústavná sťažnosť totiž nepredstavuje ďalší riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, ale je osobitným ústavným prostriedkom *ultima ratio* a nástrojom ochrany základných práv a slobôd, nastupujúcim až po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov určených na ochranu práv, uplatniteľných v súlade so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (obdobne III. ÚS 114/2010, III. ÚS 545/2017, I. ÚS 53/2018). Zmiený princíp subsidiarity vyžaduje nielen vyčerpanie všetkých zákonných prostriedkov poskytnutých sťažovateľom na ochranu ich práv, ale v rámci nich taktiež predostretie ústavnoprávných argumentov, teda materiálne vyčerpanie všetkých námietok, ktoré následne sťažovatelia predkladajú ústavnému súdu v ústavných sťažnostiach. Konanie pred ústavným súdom totiž nie je konaním, v ktorom by bolo možné naprávať to, čo účastník predchádzajúceho konania zanedbal, keď si riadne a včas nehájil svoje práva, hoci tak urobiť mohol a mal.

12.3. Námietky sťažovateľiek uvedené v ústavnej sťažnosti týkajúce sa porušenia ich práva na spravodlivé súdne konanie zo strany krajského súdu v časti namietanej nedostatočne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia predstavujú nepochybne dôvody naplňajúce prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, s ktorými by sa mal vysporiadať najvyšší súd v rozsahu svojho preskúmvacieho oprávnenia ako dovolacieho súdu. Vzhľadom na to, že sťažovateľky nenamietali predmetné pochybenie krajského súdu ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, čím najvyššiemu súdu neumožnili na túto námietku náležite reagovať, ústavný súd vyhodnotil predmetnú sťažnostnú argumentáciu v konaní pred ním ako neprípustnú, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd napokon uzatvára, že ústavná sťažnosť predstavuje len pokračujúcu polemiku s prijatými závermi konajúcich súdov na úrovni tzv. podústavného práva. Okrem svojho subjektívneho vnímania v konaní zistených skutočností sťažovateľky ústavnému súdu nepredkladajú žiadnu argumentáciu na podporu tvrdenia o zásahu do ich základného práva na súdnu ochranu. Ich ústavná sťažnosť je tak v podstatnej miere len prejavom nesúhlasu so závermi

prijatými konajúcimi súdmi a súčasne je opakovaním totožných námietok, aké boli sťažovateľkami uplatnené už v rámci odvolacieho, resp. dovolacieho konania, na ktoré im boli poskytnuté relevantné a dostatočné odpovede. S ohľadom na uvedené tak bola ústavná sťažnosť vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu odmietnutá, a to z viacerých už špecifikovaných dôvodov.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením najvyššieho súdu a jeho postupom:

14. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že napriek tomu, že sťažovateľky sú zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, táto v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Napriek tomu, že sťažovateľky za porušovateľa svojich práv výslovne označujú aj najvyšší súd a v petite sa domáhajú zrušenia napadnutého uznesenia, v ústavnej sťažnosti absentuje akákoľvek ústavnoprávne relevantná argumentácia. Sťažovateľky sa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okrem vyslovenej nespokojnosti obmedzili len na tvrdenie, že najvyšší súd v ich prípade „*nezjednal žiadnu nápravu*“ (bod 7.2. tohto uznesenia). Nie je pritom úlohou ústavného súdu iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia ani si domýšľať argumentáciu namiesto sťažovateľov, ktorých zaťažuje povinnosť predložiť ústavnému súdu presvedčivú a ústavnoprávne relevantnú argumentáciu, podporenú napríklad príslušnou judikatúrou. Len na základe takej argumentácie môže ústavný súd pristúpiť k prieskumu napadnutých rozhodnutí a im predchádzajúceho konania a prípadne ústavnej sťažnosti vyhovieť.

15. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

16. Ako už bolo konštatované, ústavná sťažnosť sťažovateľiek je vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nedostatočná, pretože jej chýba relevantné odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], čo predstavuje nedostatok zakladajúci dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

17. V danom prípade pritom do úvahy neprichádzala ani výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jeho esenciálnej povahy. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019). Ústavný súd v tomto smere pripomína, že označený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva,

ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania.

18. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľiek odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľiek uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. februára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu